

**DOĞRUDAN SATIŞ İŞLEVİ SOĞUTMA CİHAZLARININ ÇEVREYE DUYARLI  
TASARIM GEREKLİLİKLERİNE DAİR TEBLİĞ (2019/2024/AB) (SGM:2021/9)**

**Amaç**

**MADDE 1 –** (1) Bu Tebliğin amacı, 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak, gıda maddeleri dışındaki satılan öğelerin soğutulması için kullanılan cihazlar da dâhil olmak üzere elektrik kaynağına bağlı doğrudan satış işlevli soğutma cihazlarının piyasaya arz edilmesi veya hizmete sunulması ile ilgili çevreye duyarlı tasarımına yönelik gereklilikleri belirlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 –** (1) Bu Tebliğ, gıda maddeleri dışındaki satılan öğelerin soğutulması için kullanılan cihazlar da dâhil olmak üzere elektrik kaynağına bağlı doğrudan satış işlevli soğutma cihazlarını kapsar.

(2) Bu Tebliğ aşağıdaki cihazlara uygulanmaz:

- a) Sadece elektrik dışındaki enerji kaynakları ile çalışan doğrudan satış işlevli soğutma cihazları.
- b) İşlevini yerine getirmesi için uzak bir mesafedeki dolabın bağlanması gereken yoğunlaştırma ünitesi, kompresörler veya su yoğunlaştırma ünitesi gibi mesafeli bölmeler.
- c) Gıda işlemeli doğrudan satış işlevli soğutma cihazı.
- ç) İlaçların veya bilimsel örneklerin saklanması için özel olarak test edilen ve onaylanan doğrudan satış işlevli soğutma cihazı.
- d) Soğutma için bütünleşik bir sisteme sahip olmayan ve harici bir hava soğutucu ünitesi tarafından üretilen soğutulmuş havayı kanal üzerinden gönderen, Ek-III Tablo 5'te tanımlanan erişilebilir dolapların veya kategori 6 soğutmalı otomatların dâhil olmadığı doğrudan satış işlevli soğutma cihazı.

e) 5/9/2020 tarihli ve 31235 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Endüstriyel Tip Soğutmalı Depolama Kabinleri, Hızlı Soğutma Kabinleri, Yoğuşurma Üniteleri ve Proses Çillerleri ile İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (SGM: 2020/3)'de tanımlandığı şekilde endüstriyel tip soğutmalı depolama kabinleri, hızlı soğutma kabinleri, yoğuşurma üniteleri ve proses çilleri.

f) Şarap saklama cihazları ve minibarlar.

(3) Ek-II'nin 1 inci maddesinde ve 3 üncü maddesinin (ı) bendinde belirtilen hususlar aşağıdaki cihazlara uygulanmaz:

- a) Buhar sıkıştırma soğutma çevrimi kullanmayan doğrudan satış işlevli soğutma cihazı.
- b) Canlı balık ve kabuklu deniz hayvanlarının satışı ve teşhiri için kullanılan soğutma cihazları gibi canlı gıda ürünlerinin satışı ve sergilenmesi için kullanılan doğrudan satış işlevli soğutma cihazları, soğutulmuş akvaryumlar ve su depoları.
- c) Saladetler.
- ç) Çil işlemi sıcaklığında çalışmak üzere tasarlanan birleşik depolamaya sahip yatay servis tezgâhları.
- d) Kavisli, karosel ve köşe dolapları.
- e) Dondurma işlemi sıcaklığında çalışmak üzere tasarlanan otomatlar.
- f) Balıklar için üstten erişilir buzlu tezgâh.

**Dayanak**

**MADDE 3 –** (1) Bu Tebliğ; 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci ve 508 inci maddeleri ile 23/6/2010 tarihli ve 2010/643 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

**AB mevzuatına uyum**

**MADDE 4 –** (1) Bu Tebliğ; 2009/125/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi Uyarınca Doğrudan Satış İşlevli Soğutma Cihazlarının Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerini Belirleyen 1/10/2019 tarihli ve (AB) 2019/2024 sayılı Komisyon Tüzüğü ile bu Tüzükte değişiklik yapan

23/2/2021 tarihli ve (AB) 2021/341 sayılı Komisyon Tüzüğü esas alınarak AB mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

#### **Tanımlar**

**MADDE 5 – (1)** Bu Tebliğde geçen;

- a) AB: Avrupa Birliğini,
- b) Alt bölme: Bulunduğu bölmeden farklı bir işlem sıcaklığı aralığına sahip bir bölmedeki kapalı bir alanı,
- c) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- ç) Balıklar için üstten erişilir buzlu tezgâh: Teşhir edilen taze balığın sıcaklığını korumak için üstünde taneli bir buz yatağı bulunan ve aynı zamanda takılı tahliye hattı çıkışına sahip olan, özellikle taze balık teşhiri için tasarlanan ve pazarlanan yatay destekli servis amaçlı dolabı,
- d) Bölme: Bir veya daha fazla dış kapıdan doğrudan erişilebilen ve alt bölmelere bölünebilen, bulunduğu soğutma cihazının içinde, bir ayırıcı, konteyner veya benzer bir yapı ile diğer bölmelerden ayrılan, doğrudan bir veya daha fazla dış kapı aracılığıyla ulaşılabilen, bu Tebliğin amacına uygun olarak aksi belirtilmedikçe bölmeleri ve alt bölmeleri de içeren soğutma cihazı içindeki kapalı bir alanı,
- e) Brüt hacim: Bölmenin iç tarafının astarları içerisindeki, iç bağlantı parçaları olmadan, kapısı veya kapağı kapalı şekilde desimetre küp (dm<sup>3</sup>) veya litre (L) cinsinden ifade edilen hacmi,
- f) Çil işlemi sıcaklığı: Enerji tasarrufunun sağlanması amacıyla, enerji yönetim sistemleri ile donatılmış cihazlar için -3,5 santigrat derece (°C) ve 15 santigrat derece (°C) arasındaki ve enerji tasarrufunun sağlanması amacıyla enerji yönetim sistemleri ile donatılmamış cihazlar için -3,5 santigrat derece (°C) ve 10 santigrat derece (°C) arasındaki sıcaklığı,
- g) Dış kapı: Yükün, iç ortamdan dış ortama çıkarılmasına veya dış ortamdan iç ortama yerleştirilmesine asgari olarak izin veren açılır kapanır özellikli doğrudan satış işlevli soğutma cihazının parçasını,
- ğ) Doğrudan satış işlevli soğutma cihazı: Bir veya daha fazla enerji tüketen araçlar vasıtasıyla doğal veya zorlanmış konveksiyon yoluyla soğutma işlemi belirli sıcaklıklarda kontrol edilen ve servis yardımı olan veya olmayan, müşterilere ortam sıcaklığının altında belirtilen sıcaklıklarda, gıda malzemesi veya diğer öğelerin saklayan, doğrudan açık taraflardan veya bir veya daha fazla kapı veya çekmece veya her ikisi aracılığıyla erişilebilen, minibarlar ve şarap depolama cihazları hariç olmak üzere, müşteriler tarafından erişilemeyen gıda malzemesinin veya diğer öğelerin saklanması için kullanılan alanlara sahip olan doğrudan satış işlevli soğutma cihazlarının da dahil olduğu, ürün sergileme ve satış işlevleri için kullanılan, bir veya birden fazla bölmeli yalıtımlı dolabı,
- h) Dondurma işlemi sıcaklığı: -12 santigrat derece (°C) altındaki sıcaklığı,
- ı) Enerji verimliliği endeksi (EEI): Ek-III'ün 2 nci maddesine uygun olarak hesaplanan, yüzde olarak ifade edilen, doğrudan satış işlevli soğutma cihazının göreceli enerji verimliliği için endeks değerini,
- i) Erişilir (mesafeli) dolap: Doğrudan satış işlevli soğutma cihazı olarak işlev görmek için, dolabın ayrılmaz parçası olmayan mesafeli bileşenlerine (yoğuşmalı ünite ve/veya kompresör ve/veya su yoğuşmalı ünite) ek olarak bağlanması gereken fabrika yapımı bir bileşen montajından oluşan doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,
- j) Eş değer model: Sağlanan teknik bilgilerle aynı teknik özelliklere sahip olan, ancak farklı bir model tanımlayıcı ile başka bir model olarak aynı imalatçı, ithalatçı veya yetkili temsilci tarafından piyasaya arz edilen veya hizmete sunulan modeli,
- k) Frigorifik dönel otomat: Gıda maddelerinin ve diğer öğelerin yatay bir yüzeye yerleştirildiği bölümlere ayrılmış dönen tamburlara sahip ve münferit dağıtımın cihazın kapılarından sağlanan soğutmalı otomatı,
- l) Gıda maddesi: Belirli sıcaklıkta soğutma gerektiren, öncelikli tüketim amaçlı olan gıdayı, malzemeyi, şarap dâhil içeceği ve diğer öğeleri,
- m) Gıda işlemeli doğrudan satış işlevli soğutma cihazı: Dondurma yapma veya mikrodalga donanımlı soğutmalı otomatlar veya buz yapma gibi gıda işlemlerini yürütmek için özel olarak test edilmiş ve onaylanmış, ancak cihazın toplam net hacminin %20'sinden daha azına eşdeğer gıda işleme

süreçlerini yürütmek için özel olarak tasarlanmış bir bölme ile donatılmış olan cihazları kapsamayan, doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

n) İçecek soğutucusu: Belirli bir hızda, ortam sıcaklığının altında yerleştirilen, belirtilen sıcaklıklarda satılmak üzere, şarap hariç olmak üzere, ortam sıcaklığında paketlenmiş bozulabilir olmayan içecekleri soğutmak için tasarlanan, içeceklere doğrudan açık taraflardan veya bir veya daha fazla kapı, çekmece veya her ikisi ile erişimi sağlayan, içeceklerin bozulmayan doğası göz önüne alındığında enerji tasarrufu için talep olmadığı dönemlerde soğutucunun içindeki sıcaklığı artırabilen doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

o) İşlem sıcaklığı: Test sırasında bir bölmenin içindeki referans sıcaklığı,

ö) (Değişik:RG-7/10/2022-31976) Kavisli veya köşe dolabı: Birbirine açılı ve/veya eğri oluşturan iki doğrusal dolap arasında geometrik süreklilik sağlamak amacıyla kullanılan, yalnızca bir dolgu şeklinden (kama veya benzeri) oluştuğu için tanınabilir bir uzunlamasına eksene veya uzunluğa sahip olmayan ve bağımsız bir soğutmalı ünite olarak çalışmak üzere tasarlanmayan, 30° ile 90° arasında bir açıyla iki ucu eğimli olan doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

p) Minibar: Soğutma Cihazlarının Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2019/2019/AB) (SGM: 2021/7) içerisinde tanımlandığı şekilde öncelikli olarak, otel odalarında ve benzeri tesislerde gıda maddelerinin saklanması ve satışı için toplam azami 60 litre hacme sahip soğutma cihazını,

r) Model tanımlayıcı: Belirli bir ürün modelini, aynı ticari marka veya aynı imalatçı, ithalatçı veya yetkili temsilci adına sahip diğer modellerden ayıran genellikle alfanümerik kodu,

s) Net hacim: Bölmelerin ve gıda malzemeleri veya diğer öğelerin teşhiri veya saklanması için kullanılmayan alanların hacimleri düşüldükten sonra, desimetre küp (dm3) veya litre olarak ifade edilen herhangi bir bölmenin brüt hacimden kalan kısmını,

ş) Özel olarak test edilen ve onaylanan: Aşağıda belirtilen gerekliliklerin tümüne uyum sağlayan ürünü;

1) Belirtilen AB mevzuatına veya ilgili eylemlere, ilgili ulusal mevzuata ve/veya ilgili Avrupa veya uluslararası standartlara göre söz konusu çalışma koşulu veya uygulaması için özel olarak tasarlanır ve test edilir,

2) Belirtilen çalışma koşulu veya uygulaması için özel olarak onaylanan ürüne, sertifika, tip onay işareti veya test raporu şeklinde teknik dosyaya dâhil edilecek kanıtlar eşlik eder,

3) En azından teknik dosya, ürün için sağlanan bilgi ve herhangi bir reklam veya pazarlama materyali ile kanıtlandığı şekilde söz konusu çalışma koşulu veya uygulaması için özel olarak piyasaya arz edilir.

t) Saladet: Üst yüzeyinde, pizza sosları veya salata ürünleri gibi gıda maddelerinin kolay erişilebilmesi için geçici saklama kutularının takılabileceği kesikli bölümlere, dikey düzlemde ön cephesinde bir veya daha fazla kapak veya çekmeceye sahip olan doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

u) Soğutmalı otomat: Soğutulmuş gıda maddelerini ve diğer öğeleri yerinde çalışan müdahalesi olmadan dağıtmak için tüketicinin ödemelerini veya jetonlarını kabul etmek üzere tasarlanan doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

ü) Şarap saklama cihazı: Soğutma Cihazlarının Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2019/2019/AB) (SGM:2021/7)'de tanımlandığı şekilde, titreşim önleyici önlemleri ile donatılmış, saklama koşulları ve hedef sıcaklığı için bölmesinde hassas sıcaklık kontrollü şarap saklama bölmesinin sadece tek bir çeşidine sahip olan soğutma cihazını,

v) Ürün veri tabanı: 1/3/2021 tarihli ve 3584 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Enerji Etiketlemesi Çerçeve Yönetmeliğinde belirtildiği üzere, erişilebilirlik ve güvenlik gereklilikleri açık bir şekilde belirlenmiş bir uygunluk bölümü ile erişilebilir bir çevrimiçi portal ve özel ürün parametrelerine ilişkin bilginin elektronik yollarla erişilebildiği tüketici odaklı kamu bölümünü içeren, sistematik bir şekilde düzenlenmiş, Avrupa Birliği Komisyonu tarafından oluşturulan ürünlerle ilgili veri topluluğunu,

y) Üstten erişilir depolama entegreli yatay servis tezgâhı: Her metre (m) uzunlukta en az 100 litre (L) olan soğutmalı saklama alanına sahip ve normalde üstten erişilir servis tezgâhı tabanına yerleştirilen servise yardımcı yatay dolabı,

z) Yatay dolap: Yatay olarak teşhir eden, üstünde açılan ve yukarıdan erişilebilen doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

aa) Yoğuşurma ünitesi: Endüstriyel Tip Soğutmalı Depolama Kabinleri, Hızlı Soğutma Kabinleri, Yoğuşurma Üniteleri ve Proses Çillerleri ile İlgili Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (SGM: 2020/3)'de tanımlandığı şekilde, bir buharlaştırıcı ve bir genleşme cihazına bağlandığında buhar sıkıştırma çevriminden faydalanarak, soğutma cihazı veya sistemi içerisindeki sıcaklığı düşürebilen ve sıcaklığı düşük veya orta seviyede sürekli olarak tutabilen, elektrikle tahrik edilen en az bir kompresör ve bir yoğuşturucuya sahip olan ürünü,

bb) (Ek:RG-7/10/2022-31976) Karosel dolap: Bağımsız bir birim olarak veya iki doğrusal süpermarket muhafaza dolabını birleştiren bir birim olarak kurulabilen, yuvarlak/dairesel yapıda, içerisindeki gıdaların 360 derece teşhiri için döndürme sistemi ile donatılmış olan süpermarket muhafaza dolabını,

cc) (Ek:RG-7/10/2022-31976) Süpermarket muhafaza dolapları: Süpermarketlerde olduğu gibi perakende uygulamalarda gıda malzemelerinin ve diğer öğelerin satışı ve teşhiri için tasarlanan, içecek soğutucularının, soğutmalı otomatların, dondurma tezgahlarının ve dondurma dolaplarının dâhil olmadığı doğrudan satış işlevli soğutma cihazını,

ifade eder.

(2) İlave tanımlar Ek-I'de yer almaktadır.

#### **Çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri**

**MADDE 6 –** (1) Bu Tebliğin Ek-II'sinde belirtilen çevreye duyarlı tasarım gereklilikleri, belirtilen tarihlerden itibaren uygulanır.

#### **Uygunluk değerlendirme**

**MADDE 7 –** (1) Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen uygunluk değerlendirme yöntemi, anılan Yönetmeliğin Ek-IV'ünde belirtilen iç tasarım kontrol sistemi veya anılan Yönetmeliğin Ek-V'inde belirtilen yönetim sistemidir.

(2) Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesi uyarınca uygunluk değerlendirmesi amacıyla, teknik dosya, bu Tebliğin Ek-II'nin 3 üncü maddesine uygun olarak verilen ürün bilgilerinin bir kopyası ile Ek-III'te belirtilen hesaplamaların ayrıntılarını ve sonuçlarını içerir.

(3) Teknik dosyada, belirli bir model için yer alan bilgiler aşağıda belirtilen yöntemlerden herhangi biri veya her ikisi birden kullanılarak elde edildiğinde teknik dosya, söz konusu hesaplamanın ayrıntılarını, hesaplamanın doğruluğunu sağlamak için imalatçılar tarafından yapılan değerlendirmeyi ve uygun hallerde, farklı imalatçıların modelleri arasındaki kimlik beyanını içerir. Teknik dosya, model tanımlayıcıları da dâhil olmak üzere tüm eşdeğer modellerin bir listesini içerir.

a) Sağlanan teknik bilgilerle aynı teknik özelliklere sahip ancak farklı bir imalatçı tarafından üretilen bir model üzerinden,

b) Aynı veya farklı bir imalatçının başka bir modelinden tasarım veya dış değerlendirme metodu temelinde yapılan hesaplama aracılığıyla.

(4) Teknik dosyada yer alan bilgiler, sırayla ve Doğrudan Satış İşlevli Soğutma Cihazlarının Enerji Etiketlemesine Dair Tebliğ (2019/2018/AB) (SGM:2021/10)'in Ek-VI'sında belirtilen hususlar dâhilinde verilir. Bu Tebliğin 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ürünler dışında, piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla, imalatçılar, ithalatçılar veya yetkili temsilciler, ürün veri tabanına kayıtlı ürünleri için Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin Ek-IV'ünün 3 üncü maddesinin (f) bendine hâle getirmeksizin, ürün veri tabanına yüklenen ve belirtilen bilgileri içeren teknik dosyaya başvurabilirler.

#### **Piyasa gözetimi ve denetimi için doğrulama yöntemleri**

**MADDE 8 –** (1) Bakanlık, Enerji ile İlgili Ürünlerin Çevreye Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen piyasa gözetimi ve denetimini gerçekleştirirken bu Tebliğin Ek-IV'ünde belirtilen doğrulama yöntemini uygular.

### **Önlemler ve yazılım güncellemeleri**

**MADDE 9 –** (1) İmalatçı, ithalatçı veya yetkili temsilci, test edildiklerini tespit edebilmek (örneğin test koşullarını veya test döngüsünü kabul ederek) ve teknik dosyada imalatçı, ithalatçı veya yetkili temsilci tarafından beyan edilen veya verilen dokümantasyondan herhangi birine dâhil edilen parametrelerden herhangi biri için daha elverişli bir seviyeye ulaşmak amacıyla test sırasında performanslarını otomatik olarak değiştirmek için tasarlanan ürünleri piyasaya arz edemez.

(2) Ürünün enerji tüketimi ve beyan edilen diğer parametrelerden herhangi biri, bir yazılım veya ürün yazılımı güncellemesinden sonra, uygunluk beyanı için özgün olarak kullanılan aynı test standardı ile ölçüldüğünde, güncellemeden önce son kullanıcının açık onayı dışında daha geriye götürülemez.

(3) Bir yazılım güncellemesi, uygunluk beyanı için geçerli olan çevreye duyarlı tasarım gereklilikleriyle uyumlu olmayacak şekilde ürünün performansını değiştirecek bir etkiye sahip olamaz.

### **Gösterge niteliğinde ölçütler**

**MADDE 10 –** (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte piyasada bulunan en iyi performans gösteren ürün ve teknolojiler için gösterge niteliğinde ölçütler Ek-V’te belirtilmiştir.

### **Danışma kurulu işlemleri**

**MADDE 11 –** (1) Bakanlık, bu Tebliğ ile ilgili olarak, enerji verimliliği endeksi gereklilikleri, dondurucu özellik bölmeli düşük gürültülü çoklu bölmeye sahip cihazlar için enerji verimliliği endeksi gerekliliklerini belirleme uygunluğu, dengeleme faktörleri ve modelleme parametrelerini içerecek şekilde enerji verimliliği endekslerinin yeniden düzenlenmesi, ürün kategorilerinin daha iyi ayrımının yapılmasının uygunluğu, daha fazla yedek parçanın dâhil edilmesi gerekip gerekmediği de dâhil olmak üzere, döngüsel ekonomi ilkelerine uygun ürünler için ek kaynak verimliliği gereklilikleri belirleme uygunluğu, saladetler, çil işlemi sıcaklığında çalışan bütünleşik saklamalı yatay üstten erişimli tezgâhlar, köşe dolapları, dondurma işlemi sıcaklığında çalışan otomatlar ve balıklar için üstten erişilir buzlu tezgâhlar için enerji verimliliği gerekliliklerini ve ek bilgi gerekliliklerini belirleme uygunluğu, bir içecek soğutucusunun eşdeğer hacim değerini brüt hacim yerine net hacim üzerine dayandırma uygunluğu, süpermarket muhafaza dolapları için toplam teşhir alanı yerine net hacme dayalı bir EEL formülü sunmanın uygunluğu, toleransların seviyesi, konuları ile ilgili Avrupa Komisyonu tarafından oluşturulan soğutma cihazları ile ilgili danışma kurulu toplantılarına katılım sağlar.

### **Yürürlük**

**MADDE 12 –** (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 13 –** (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

### **Ekleri için tıklayınız**

|    | Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete’nin                               |                |
|----|----------------------------------------------------------------------|----------------|
|    | Tarihi                                                               | Sayısı         |
|    | 25/3/2021                                                            | 31434 Mükerrer |
|    | Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin |                |
|    | Tarihi                                                               | Sayısı         |
| 1. | 7/10/2022                                                            | 31976          |
| 2. |                                                                      |                |
| 3. |                                                                      |                |